

VENETSIA

Tietoa Venetsiasta

Valtio	Italia	Pinta-ala:	
Alue	Veneto	–Kaupunki	415 km ²
Maakunta	Ventsia	–Korkeus	2 m
–Kaupunginjohtaja	Massimo Cacciari	Väkiluku (2009)	
Suuntanumero	041	– Kaupunki	270 835
Postinumero	30100, 30121-30176	– Tiheys	653 as./km ²
		Aikavyöhyke	UTC+1
		– (Kesäaika)	UTC+2

Venetsia on Veneton pääkaupunki. Se sijaitsee Adrianmeren rannikolla koillis Italiassa. Se on rakennettu 118 saarelle, jotka sijaitsevat lähellä toisiaan keskellä Venetsian laguunia ja ovat yhdistetty toisiinsa 354 sillalla. Laguunin erottaa avomerestä pitkien ja kapeiden saarten jono, jonka saarista suurin on Lido.

Vanha kaupunki

Venetsian vanhankaupungin pohjoispäässä sijaitsee mantereelle johtava pitkä maantie- ja rautasilta. Sen läheisyydessä on rautatie- ja linja-autoasema sekä pysäköintitaloja. Muualle vanhankaupungin alueelle ei autolla pääsekkään, koska useimmat alu-

een kadut ovat ahtaita ja pääasiassa jalankulkijoille tarkoitettuja. Tärkeimpiä kaupungin sisäisiä liikenneväyliä ovatkin saarten väliset kanavat, joita pitkin kuljetaan veneillä ja vesibusseilla. Tunnetuin Venetsialainen vene onkin gondoli.

Venetsiassa on n. 271 000 asukasta, joista n. 60 000 asuu vanhassa kaupungissa (Centro storico). Kaupunki muodostaa yhdessä Padovan kanssa n. 1,6 miljoonan asukkaan metropolialueen Padovan-Venetsian. Venetsian kuuluisin keskus on Piazza San Marco eli Pyhän Markuksen tori, jonka laidalla sijaitsevat Pyhän Markuksen kirkko (Basilica di San Marco), kellotorni ja Dogen Palatsi (alla kuvassa).

Huokausten silta

Ponte dei Sospiri kuten Italianaiset sanovat on dogen palatsin ja vankilan yhdistävä umpisilta. Se on rakennettu 1500-luvulla ja nimensä silta sai 1800-luvulla lordi Byronilta, johon liittyy vanha tarina.

1800-lukulaisen tarinan mukaan, jolloin lordi Byronin mukaan vangit mennessään vankilaan ja ylittäessään sillan näkivät viimeisen kerran aurin-gonvalon ja huokaisivat.

Pienimmät sellit olivat kooltaan n. 1,5 x 2m, seisomaan ei mahtunut. Sellit täytyi ”ostaa” ja jos ei ollut varaa, joutui tyytymään pieniin ja ahtaisiin sellisiin, lähellä vesirajaa, missä ei ollut ikkunoita. Osa vangeista hukkuivat selliinsä veden pinnan noustessa korkealle.

Canal Grande

(ital. Il Canal Grande, venetsiaksi Canałaso) on suurin ja levein kanaali Venetsiassa. Se on kaupungin tärkein vesiväylä, ja sillä liikennöi vesibusseja ja vesitakseja. Kanavalla kulkee myös gondoleja. Canal Grande mutkittelee Venetsian halki takaperoisena s-kirjaimena. Sen pituus on 3 800 metriä, leveys 30–70 metriä, ja sen keskisyvyys on viisi metriä.

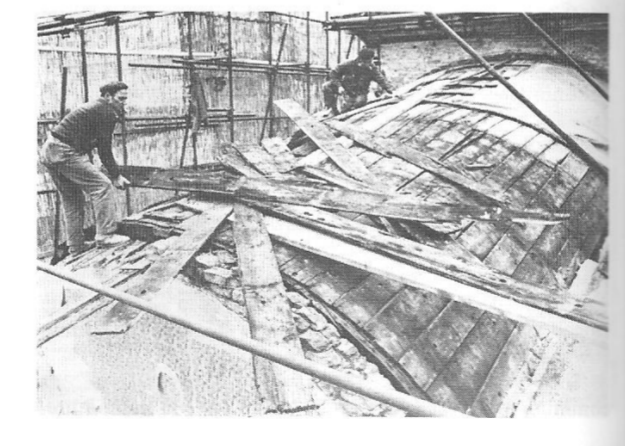
Canal Granden ylittävistä silloista tunnetuin on Rialton silta (ital. Ponte di Rialto) ja sen varrella on merkittäviä nähtävyyksiä, kuten Piazza di San Marco ja Dogen palatsi.

Rialton silta

Ponte di Rialto on vanhin ja kuuluisin Canal Granden ylittävistä silloista, pituutta jyrkällä kaarisillalla on 48 metriä. Ensimmäinen versio sillasta oli yksinkertainen Nicolò Barattierin vuonna 1181 rakentama ponttonisilta. Sitä kutsuttiin nimellä Ponta della Moneta, joka korvattiin seuraavalla vuosasadalla, noin vuoden 1250 paikkeilla, puisella sillalla Rialton torin kehityksen ja liikennemäärien kasvun vuoksi. Nykyinen silta on tehty kivistä ja sen on suunnitellut ja rakennuttanut Antonio da Ponte 1500-luvun lopulla.

The Rialto bridge
Deterioration of the wooden structure, before restoration

Hukkuva kaupunki

Venetsia tunnetaan myös tuhoon tuomittuna kaupunkina, sillä se vajoaa hitaasti. Vajoamista on yritetty estää erilaisilla keinoilla. Viimeisten tutkimusten mukaan vajoaminen on ehkä saatu pysäytettyä, mutta asiasta ei ole täyttä varmuutta.

Venetsiassa on yhteensä 30 000 rakennusta puupaalujen varassa. Pojoki ohjattiin 1600-luvulla kulkemaan Venetsian ohi, ettei kaupunki liejuuntuisi. Tämän takia kaupunki alkoi hitaasti vajota mutaan, koska jokilieju oli tukenut paalutuksia. Kaupunki kielsi pohjaveden pumppaamisen 1960-luvulla, minkä vuoksi rakennukset vajoavat enää 1,6–2,3 millimetriä vuodessa. Perustusten lahoamista hidastetaan myös ruiskuttamalla niihin mikrobeja tappavaa kemikaalia.

Viimeisen sadan vuoden aikana tulvat ovat voimistuneet Venetsiassa erityisesti, esim. Pyhän Markuksen torille tuli vettä 1900-luvun alussa kymmenen kertaa vuodessa, mutta nykyisin vesi nousee

siellä polvenkorkeutta ylemmäksi jo yli 60 kertaa vuodessa. Loppuvuodesta 1966 myrsky suurensi vuorovesitulvaa, jonka seurauksena tulva oli niin voimakas, että se tuhosi rakennuksia ja taideteoksia sekä aloitti väestön joukkopaon kaupungista. Vuoden 1966 tulvan jälkeen Venetsian väkiluku on puolittunut. Kyseinen tulva sai muun muassa Unescon ryhtymään pelastustoimiin.

Venetsia sijaitsee pari metriä syvässä laguunissa, jonka vuorovesivaihteluita suot ovat lieventäneet. Soiden pientyminen neljännekseen alkuperäisestä on aiheuttanut myrskyjen ja tulvien voimistumisen. Tämän vuoksi ja tulvien estämiseksi laguunin suulle aiotaan rakentaa tulvaporotteja.

Kuuluisia Venetsialaisia

- Marco Polo (1254–1324), tutkimusmatkailija
- Giovanni Bellini (noin 1430–1516), taidemaalari
- Tintoretto (1518–1594), taidemaalari
- Tomaso Albinoni (1671–1751), säveltäjä
- Antonio Vivaldi (1678–1741), säveltäjä
- Giovanni Battista Tiepolo (1696–1770), taidemaalari
- Canaletto (1697–1768), taidemaalari
- Giacomo Casanova (1725–1798), legendaarinen naistenmies
- Hugo Pratt (1927–1995), sarjakuvapiirtäjä ja Corto Maltesen luoja
- Romano Scarpa (1927–2005), sarjakuvapiirtäjä